

L. tulajdonos:
Dr. VÁKÁR LAJOSNR
 Felelős szerkesztő
RÉSERGH VIKTOR.
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkereskedése Ciucszorosán, hová a hirdetések árai és előfizetési díjak előre küldendők.
 Egyenlő szám ára Lei 3.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Működéséről ár:
 Egész évre Lei 180.—
 Félévre „ 80.—
 Negyedévre „ 40.—
 Külföldre egy évre „ 440.—
 Hirdetési díjak a legolcsóbban számítanak.
 Kézfiratok nem adóznak vissza
 Nyilvántartási díjak
 díja soronként Lei 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

A hét fájdalmu Szűz.

I. Jézus bemutatásakor hét tör jarta át a lelkedet.

A nagybőjtben, a komoly magunkba szállás idején oly jól esik nekünk, a kis kereszthordozóknak a nagy Kereszthordozóhoz mennünk, hol nyugalmat lelhet a lelkünk. Ott találjuk a szűz Anyát, fájdalomtól roskadozva, tör veré át lelkedet...

Ezt a hét fájdalmu Szűzet keressük fel a bűnbánat idején, hadd lássuk, hogy van Valaki, aki nálunk s előttünk többet szenvedett, akkor elcsitul ajkunkon a szakszó.

Alig örvend ez az Anya isteni Fiának világra jöttén, máris megkapja róla negyven nap múlva a jövendölést, szenvedni fog O és szent Fia. Ekkor szűz Máriát szívében döfték, el kezdett szívsebe sajogni, mely csak a halállal szűnt meg. Képzelték magatokat abba a helyzetbe: tudnátok a halálos ítéleteket, a Damokles kardja függne fejetek felett, de bizonytalan lenne, mikor fog a vékony szál szakadni s a gyilkosok rátok sujtani... Ez a biztos s egyben bizonytalan tudat, hogy mikor következik be, képes lenne megőrizni mindenkit. Hát hogy ha még gyermekeitek szerencsétlen halálát is előre megismernétek...

Mit érezhetett ez a legjobb Anya, mikor ettől kezdve keltében-jártában fektében ez a biztos tudat kísérte. Mégsem esett kétségbe, el se csüggedt, nem roppant össze, hanem a vértanúk anyáinak büszkeségével haladt előre. Kitüntetésnek tartotta, hogy Isten erre őt méltatta. „Ime az Ur szolgálóleánya, legyen velem a te igéd szerint!” Ajka, lelke ezt suttogta, Fia s önmaga szenvedett már most felajánlotta az emberiségért s gyermeke hivatásának betöltéséért.

Mi szerencsésebbek vagyunk, mint Ő. mert mentek vagyunk ilyentől. Előre nem tudjuk a jövőt. Legalább mikor bekövetkezik a szenvedés éjjele, ne zugalódjunk, ne hitetlenkedjünk, ne méltatlankodjunk, hanem az isteni Gondviselésbe vetett hitünk fénye világítson nekünk. Isten tervében a szerencse és csapás is egyformán szerepel. A szenvedés kiütetés. Őhozzá

hasonlítunk. Legyen meg az Isten akarata! — mondjuk és ajánljuk fel fájdalmunkat önmagunkért és szeretteinkért. Így hasznosítsuk a szenvedést.
 P. Réthy Apollinár, ofm.

A nagy hazugság...

1914-et írtak. Husz éve annak. Ez a nemzedék szemtanúja mi történt akkor. Végig élte lépésről-lépésre az eseményeket egészen mai napig.

A mai idők embere volt óriási lelkesedés között harcba induló katona, aranyat-értéket áldozó hiszékeny gyermek, vágóhídi barom, egymás gyilkolására bergelt őrlött, lövészárkok fereg, sorban álldogáló, jegyre lélegző, elgyötört pária. A mai ember átesett az ugynevezett dicőseges idők, háborus ostobaságok minden fejében. Nem kér senkiől feltételt azokról az esztendőkről, amelyekben felfordult a békés élet. A lánia ellundulása végig göngyölt a háborus, forradalmas vadságok minden gyötrelmében. A megpróbáltatások és szenvedések sodrában feltartóztatásul a megsemmisítés felé rohanó nemzedék ma már nyitott szemmel látja azt a történelmet, amelyet a saját bőrével csinált meg.

Nekünk tehát nem lehet „beállítani” a történelemnek az utolsó két évtizedet tovább lelkesítő és gyűlölettel telt iskolai tananyagunk. Az emberségünkben megcsufoló, földig alásott, a krisztusi programnak minden ismét megtagadó utóbbi évtizedek világeseményei csak úgy szerepelhetnek ennek a generációnak szemében, mint szegénytelen elhajlások, amelyek minden kultúr embernek undorral kell gondolnia.

Megdöbbenő azt tudni és látni, hogy a szemünk előtt hamisítják meg ezeknek az elmúlt szenvedéseknek tanulságait. Ahelyett, hogy a világháború borsalmi verálomát az örök béke szolgálatába állítanák, büntetlennel való gonoszsággal igyekeznek azt elfelejtetni. A gyermeket már a borsalmi háborúban gépfegyver mögé ültetik. Mára pedig már késszen van egy teljes nemzedék, amely éppen olyan vakon szalad a nehéz ipar érdekében halálba, mint szílyen bolondul rohant 1914 nyarán az öngyilkosságába.

Enek a „kés” helyesnek megvilágítására alig van jobb példa mint az olaszországi háborús hangulat. Az ember olvassa a sejtő ördögi munkájából az olasz mozgósításnak és háborús készülődésnek hangulatot teremtő igyekezetét. A módszer a régi. Ismert es már lejátszott film. A sajtó tüzel. A katona vonatok kifutnak. Virág, cigarettaszag lelkesebben indul a háború. A hősi halottak, nyomorék hadirokkantak, özvegyek és gyermekeiket sirató anyák fájdalmában pedig szétfosszlik a varázs. És marad minden gondolkodó embernek számára a háború egy gyalázatos istentisztelet.

Az olasz lapok háborúra tüzelő epizódjaiból, a magyar újságokon is keresztül szaladt egy ugynevezett megható eset. A gyarmati háborúba, Abessziniába induló egyik hadosztályt óriási lelkesedés között hajósák be. Mondani is alig kell, hogy a nápolyi kikötőben, ahol es a művelői történelmi mindenki örömmámorban uszik. Tiszt, legényesség és közönség egyaránt. Egy anya sir csupan. És most hallgassatok ide Édesanyák. A lap szerint, amikor a trónörökös a gyermekét sirató anyát vigasztalni akarta, akkor az sértődött büszkeséggel vágta ki, hogy nem fájdalmában sir, hanem azt siratja, hogy csak egy gyermekét áldozhatja fel Olaszországra.

Ez a világ legnagyobb hazugsága. Az Édesanyák nevében tiltakozunk az anyai szívnek ilyen bemo-csolásért. Nincsen anya, aki gyermekét azért súll, hogy a nehéz gránát millió porcikára vágja szét. Nincsen anyai szív, amely meg ne döbbenne arra a gondolatra, hogy említeiről lecsukják gyermekét és szuronyoknak kergetik. Hol van az az anya, aki örvendni tud azon, hogy gyermeke megőrül a pergőtű borsalmaiban és kibeszélhetetlen szenvedés után rohamkeest forgatnak meg benne. Van-e anya, aki 17—18 éves gyermekét, a játékkal mellől boldogan engedni el, hogy holnap mint vakot, mint idegcsokost, mint végtagszeleküli „nyomorékot” kapja vissza.

Nem, ilyen anya nincs. Ilyen lelketlen, kegyetlen, ilyen minden emberi érseából kivetkesett anya nincs, aki örömmel, ilyen legénykedő könnyhullatás közt, ilyen főényes megnyugvással tudná gyermekét a halálnak olyan borsalmi köse engedni, amit a háború jelent.

Ilyennek csak a spártai anyát hazudhatták. Ilyen ördögi típust faraghattak a történelem lapjainak a legzsebb anyai érsektől, de nem a világháborút asszenedett anyák számára.

Anyá csak egy van. A gyermekét féltő, azt saját életével védelmező anya. Sparta óta sem változott az anyai érse, de úgy látszik nem változott a politikának az az ördögi játéka sem, amely az anyák legzsebb érseavüggét is meghamisítja a háborúnak mint ületnek a számára.

A nápolyi anya is ilyen meghamisított hazugság. Tíznehét millió hősi halottnak élő édesanyja személteti ezt a nápolyi csoda-anyát. Egész Európa beléphet az olasz látványos bodeba megtekinteni ezt a vérszagu tebodyodott anyát.

Tessék Uram, csak tessék!

MEGVESEM báró Orbán Balázs a **SZÉKELYFÖLD** című hatkötetes művet.
 Árajánlatot e lap kiadóhivatalába kérek.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCÁJA.

Az orvos.

A szenvedő betegek gyógyítójának:
 Dr. Hirsch Hugó főorvos urnak, szeretettel.

Nem a toll embere beszél
 A hús, a vér, a szív,
 Az ember szól,
 Az égő láng, amely
 Előbb-utóbb elég.
 Kin, fájdalomban születik
 Az élet is;
 Kin, téjdalom a halál maga
 S a fájdalom a boldogságnak
 Rése is.
 Az Isten ád és elveszen;
 Közös a sorsunk idelenn,
 De Isten fenn van, mindig odafenn.
 Ez a boldogító, örök,
 Fel nem fogható hatalom
 Felettünk örökösök.
 Nyög, sóhajtoz a beteg:
 Mért hagyta! Istenem
 El engemet!
 Az orvos szó: csak nyugalom.
 — Ez a betegre hat —
 Élet-halál között lebeg,
 De biztos az orvos keze,
 A vágása és a szeme;
 Ha izsad is a szörnyű munkán,
 A néma csendben:
 Megmentve a beteg.
 A sápadt arcon az élet fénye
 Már rebeg.
 Gyószó! az ész, a hús, a vér
 Felett!

Az orvos ád új életet.
 — Ki látná meg a küldetések —
 — Az orvosnak mindennapi eset, —
 De a betegnek életet jelent.
 Oh az Isten vezet,
 Az orvos küldve van,
 Hogy szenvedések, fájdalmak
 Hévében
 Életadó legyen.
 Hát nem az Istennek
 Lelke van ott jelen,
 Ahol az orvos új életet ad?
 Az orvos küldetése nagy!
 Imádság az ajkon,
 Imádság a szivben,
 Mormolja a beteg:
 „Áldja meg az Isten.”

Málnás, 1935 február 20. Dr. Balogh István.

Érdekeségek Ciuctoplítja község multjából.

A gyászos emlékü Siculicidiumot követő „bűnügyi bizottság” (criminalis comissio) működése Ciuctoplítán 1764 március 26-án kezdődött s ugyanazon év szeptember hó végéig tartott.

Ezen idő alatt, amint Heidendorf Konrad Mihály, a tenti bizottság jegyzője emlékirataiban hátrahagyta, elitélés, börtön, botozás jutott csaknem mindenkinek, aki ellen vádaskodó akadt.

Hogy pedig árulkodó akadt, annak az utja minden esetben 100 firt. jutalommal volt megkönyvitve, ami a besugó zsebeibe csuszott a bizottság pénztárából.

Hosszu hónapokon keresztül csak sirás, zokogás, fájdalmas jaj, keserves panasz, botozás, vasasztás és ujra botozás a végkimerülésig s az ezt követő bebörtönzés s a rabláncok-zörgése jelezte, hogy „a bizottság hivatása magaslátán áll,” pénztára pedig kiapadhatatlan.

Heidendorf névszerint említi tel az egyik Gecezöt Toplitáról, aki derekre huzva 50 botütést szenvedett végig.

De e szomorú hónapok emlékeit bolygatni most nincs szándékomban; amit felemlítettem, azt is csak azért tettem, hogy a fentiek előrebocsátása után bemutatthassam olvasóim előtt, hogy Toplita tánckedvelő ifjusága e keserves idők botozásainak hátronzogatóan kellemetlen emléket — a későbbi időkben — egy parányi csalafinta leleményességgel hogy tudta a farsang végének legkellemesebb szórakozásába, a „hajnalozás”-ba belekapcsolni s ezáltal feledhetőbbé tenni a „criminalis comissio” működésével együttjáró botozásokhoz fűződő keserves emlékeket.

A „hajnalozás” szokása — emiatt — Toplitán elütött a többi községek ifjuságának hasonló szórakozásától.

Ezen farsangi szokás községünkben még a mult század végén is divott, s annak megtartási időpontja hushagyókedd reggele volt.

Az ifjuság gyülekezése a hajnalozáshoz a szokott „tánc-ház”-nál történt.

Bevezetésül még eljártak egy pár ropogós csárdást s csak aztán, muzsikaszó mellett vonultak ki az uccára, ahol „verbunkolás” közben, a hazulról érkezőkkel folyton gyarapodva, indultak utnak.

Elől a cigányok, mögöttük a táncoló, verbunkoló legények csoportja a „maszkurák” tarka seregével összekeveredve, hátul pedig a kíváncsiskodók, főképp fehérnépek és gyermekek tömege.

Muzsikaszó, verbunkolás és tréfás kurjantgatások közben járták végig a falut.

Ahol olyan „leányos-ház” elé érkeztek, ahová a hajnalozó legények valamelyike „guzsalyosba” járt, vagy ha a leányt a farsang tartamán végigtáncoltatta s ezzel tanbizonyoságot tett arról, hogy kedveli: ott bementek az udvarra s a magukkal hozott négylábu lóbat („pap”-ot) az ajtóval szembeült letéve, előkészületeket kezdettek arra, hogy a leányt a lóóra lehuzzák s megbotozzák.

„Csendes nyári éj“...

Hosszu évek óta csak látogatónak járok a Hargita alá. Csikországra. De most is és egész életemben „hassmegyek“ oda, bármilyen „lithon“ legyek itt, a Maros kanyargó visé mellett.

Mert hát idő, távolság, újabb benyomások esrel sem mossák el a gyermekévek ünneplő boldogságát. És örökké édes marad szívünknek az a hely, hol játszottunk, kacagva lepkét kergettünk; az iskolaudvar, melynek fái annyiszor láttak könnyvel vagy tennisz-rakkal kezünkben s melyek annyiszor bólogattak komoly, öreg fejűkkel gyermekálmunk tündérvár-bobóságaira; méltóságos Hargita, mely mögött nyári esteken olyan csodásan megy le a nap, hogy reggel a gyönyörűséges Nagy-Somlyó mögött egyszer párakba burkolóva, máskor vakító fényesen kibukkanva, de mindig kíváncsi örömmel lesse meg ezer titkát a mi kedves hegyeinknek.

Ezért esik olyan jól, ha a postás hétfőnként becsenget a Csiki Lapok-kal. Az ismerős nevek, uccák mintha köszöntenek az idegenbe szakadt testvért. Salate kiérel az ember a nyomdásfényből is a Suta fényűzőnek semmivel sem pótolható illatát, szinte hallja a sudár fák titkos suttogását...

Igen. A Csiki Lapokat a Hargitának bárhol élő szerelmese örömmel várja. De nem mindig örömmel olvassa is. Mint éppen az utolsó szám egy kis cikkét például...

Hát es volna az oka annak, amiért én most a tollat a kesembe veszem.

„Sok, sok régi fénykép közül ma elősedtem egy nagyon kedveset.

„1925 szeptember 7. A Csikszerepai Magyar Dal-és Zeneegylet marosvásárhelyi diadalnapja emlékére“.

Est irtam rá. Előszem. Harmincegyolcna aláírása sorakosk utána. A városházunk lépcsőin büszke öntudattal álltak valamennyien, mikor a fényképező lencséje ide rögzítette őket.

1925 szeptember 7.

Ma 1935-öt írunk...

A harmincegyolcblól már sokan hiányosnak. Van, akinek sírjánál régen eldőltek már a bucsuzó Isten-hozsádot s vannak, akiket az élet sodra messze cipott az Olt partjaitól. De nagy többsége még él. Csikszerepében él!!

Megtörténhet Veletek, Testvérek, az, hogy elfeledtek 1925-öt?...

Szeretnék odaállni ajtótok elé és el nem mozdulni onnan, míg vissza nem vittetek a zászló alá, melyet könnyelműen oda hagytatok.

De most, így, csak a szívetek beszárt, elfüggőnyösített ablakcskáját kopogtathatom, azt is csak betűcsőrrel, szótollal, didergő madárszárnnyal.

Megfáztam a lelketek hidegségétől.

Engedjete be!

Izenetet hozok!

It, nálunk, szívek vannak, melyek Rátok várnak; amelyek fajd szegényezéssel szorulnának össze székely-katolikus mivoltukban, ha megcsalátok őket.

It nálunk szívek vannak, melyek azt az édes „Szerenád“-ot s a „Ballada“ megrázó akkordjait azóta sem hallották senkitől olyan szépen dalolni, mint Tőletek, midőn annyi nagyobb város régebbi dalárdája elől elragadtatók a babért.

It nálunk szívek vannak, melyek ép oly szeretettel készílik számotokra a smálást, mint 10 évvel ezelőtt és kezek, melyek új babérokat akarnak koszoruba fogni a Ti homlokotokra!

Ezen készülődések közben, mikor már a legény a tömegből elé volt állítva s mint egy elitét, a lóca végénél szomorkodott, várva az ítélet végrehajtását (jobbzan mondva: előkészítve arra), akkorra már a cigányok a „sirat“-ba kezdték s szivertépően kesergett a nóta.

Ez volt az a pillanat, amikor minden szem az ajtóra szegeződött, mert a ház leányának a váltságdíjjal a kezében meg kellett jelennie az „eresz-ajtóban“, hogy szíve választottját megváltsa a megbotozás szegényétől.

Egy kupa „mézelt“ pálinka (házi-főtt) s az üvegre ráhúzott „kürtöskálacs“, vagy „fött-perce“ volt a váltságdíj. S ha ez megtörtént (pedig mindig megtörtént!), akkor a legény meg volt mentve s a cigány vig nóta-ba kezdett. De akkorra már a házleány is „ropta“ a táncot a „lehuzástól“ megváltott legénnyel s örömtől „neki-tüzt“ arccal, boldogan suttogta el neki, hogy miy „ezer-örömet“ készülték fel arra, hogy őt megváltsák.

Mindezek után pedig a hajnalozók — elbucszva a ház népétől — tovább indultak, hogy más lányos-ház udvarán ismételjék meg kedves tréfájukat.

Az összegyűlt „házi-főtt“ pálinka és kalács pedig közös tulajdon maradt, melyből a „fársáng eltemetése“ alkalomával — hamvazó szerdán — a „mozsikás togadó gazdák“, közreműködők s a fársángot végigtáncoló legények együtt ülték meg a „fársáng torát.“

Fiatalos jókedvvel, gondtalanul mulattak, de egymás belei között kinyitott bicskákkal nem kotorásztak!

A fentiekből elképzelhetjük, hogy mily kellemes szórakozás lehetett annak idején résztvenni egy ilyen hushagyati mulatságon, amely hajnalozás a maszkurák tarka seregével valóságos „carneval“-szerű felvonulás lehetett, melynek legdrágább látványossága — bizonyára — János Ferenc-bé volt, aki kaffogató golya-fejjel felszerelve tartotta rémületben a kisértebből elmaradhatatlan sikongó gyermekcsereget; Bakó Péter bátyánk pedig egy — közepén

A mi temetőnkben porlad az a szív, mely túladás örömmel ép e lap hasábjala köszöntött Benneteket. Ő most is vár, hív, újabb munkára, újabb versengésre szólít. Halljátok?

És van egy szív, amely sok-sok évvel ezelőtt — bizony akkor még Orbán Miska bácsinak is fekete volt a haja csodálkozva dobant meg egy szép nyári este az óvoda lépcsőin: „Istenem! de szép“ — mert odabenn dalversenyre készültek valakit, énekeltek... ő, tán az angyaloknál is szebben... most is mintha hallanám...

„Hallid, a fenyvek mint susognak,
Gyors habok miként csobognak,
És a szép fán dal“...

Ha az a gyönyörködő kicsi szív sejtette volna, hogy pár tovasuhanó év múltán ugyan ennek a Dalárdának hiünnel vált tagjait visszavonással, nemtörődomséggel, ellenségeskedéssel, a magyar dal nem szeretésével vádolja, — kénytelen jogosan vádolni! — valaki...

És az a szív — az én szívem — mégis hisz.

Hiszek a mult, a Ti dicőseges multatok serkentő hatalmában!

Hiszek a magyar dal varázsában!

Hiszek a szívünk egy-dobbanásában!

Hiszek a hűséges Helwig-testvérek példaadó erejében!

Hiszek ami városunk idevonzó szeretetében!

Vagy — Istenem! igazán olyan „messze még a rózsaujjú hajnal“.

a csikszerepai egyetértés hajnala?..

Targu Mures, 1935 évi február hó 26 án.

Dr. Kádár Ferencné.

Jegyzetek.

(K...) A kisebbségek elleni türelmetlenségtől hangos a román közélet. Nincs az állampolitikának egyetlen mozzanata, amelynek háttérben ne húzódnék meg a kisebbségek le- vagy visszasszorításának eltékelt gondolata. Annyira divatos lett a kisebbségellenes jelzavak hangzatosítása, hogy enélkül ma Romániában nem lehet elképzelni semmi politikai, közgazdasági vagy kulturális meggyilatkozást...

Ha vizsgáljuk ennek az irányzatnak belső okait, rá kell vinnünk arra a megállapításra, hogy mindenekelőtt tulajdonképpen oka: a gazdasági leromlás.

Az ország gazdaságpolitikai vonalvezetése régtől fogva helytelen utakon halad. Nem tud ez a politika elegendő kereseti lehetőséget biztosítani, aminek következtében sok a foglalkozás nélküli egzisztencia. Kiele-szódott a kegyérharc; az életért való ádás küzdelem... Mindenki azt nézi, hogy milyen módon, milyen eszközök alkalmazásával kerülhetne a másik ember fölébe. Nem törődik azszal senki, hogy mi lesz a másikkal.

Minden időknak megvoltak a maguk vezérkedésre törekvő emberei is, akik a közélet bajait ki tudták használni a maguk előnyére. Liberálisizmus, demokrá-tizmus, kommunizmus stb. más izmus mind eképpen szűrték meg.

Vaida Sándor volt miniszterelnök is egy új izmust akar csinálni: a valachicizmust. Ő is az a jó konjunktúra ember, aki a rossz gazdaságpolitika okozta helyzeteket hasznosítani tudja a maga politikai céljai-nak előnyére...

Harc mindig volt a világon. Less a jövőben is Nem kell tehát kétségbeesni a Vaida valachicizmusától sem. Van azonban ebben a mozgalomban egy kis „pikantéria“. Hatha nem is éppen a magyarok azok,

átlyukasztott — tekenyőt szerelt a derekára, melynek első felére dacos lőfej volt szegezve, hátulján pedig szép hosszú lófarok lógott le. A tekenyő pedig festékes volt letakarva, hogy lepokrócozott lónak látszodjon. Péter bátyánk volt a hajnalozók rátartós „lovagja“, kinek nyugtalanvéri, folyton ficánkoló „paripája“ szintén nagy „ricsajt“ okozott mindig az utvonalba „kicsodült“ „csudalató“ vénasszonyok között.

Gező Józsi pedig, ki a székely harisnyák és zekék, valamint az ugynevezett „huszárkák“-nak volt ügyeskezü mestere, sohasem sajnált egy „tojásocska“ puskaport, valahányszor a hajnalozók a „Csordagyűjtő“-be értek s nagy szakértelemmel célozva lőtt rá a „lovag“-ra, ki lovastól fordult be ilyenkor a lóba, nagy mulatságára a hajnalozóknak.

A fentemlítették a mult század utolsó felében tették még színesebbé az amugyis derüs hajnalozások régebbi képét, amely vigasság a maga egyszerűségében is igen kedves szórakozása volt a talúnak. Kár, hogy sok más egyéb ősrégi jó szokással együtt, ez is kiment már a „módi“-ból.

Kétségteljes, hogy helyette a legtöbb székely köz-ségben olyan mértéktelen és észnélküli tivornyázás üti föl a tejt — lépten-nyomon — fársáng végén és más ünnepe-lyek és „méjjesnap“ alkalmakor is, melyek már a faj „torát“ látszanak előkészíteni s melyekben a nemes célokra hivatott ifjúság — s még az idősebbek is! — eszüket vesztve örjögének s nyarsalásra előkészített bicskával törnek a más életét elvenni s a magukét a sóbányák páriái-nak szomorú sorsára juttatni.

Talán ideje volna már észretérni!!

Gaál Sándor.

Adóbónok, Agrár kisajátítási kötvények

bármilyen mennyiségben kaphatók.

Cím a Vákár könyvtárában.

akik okozói a mai türelmetlen kisebbségi politikának... Hatha nem is a magyarok bívták ki az uralkodó faj gyűlöletét s a Valda valachicizmusát?...

A magyarok már annyira visszasszorultak a román közélet minden vonalán, hogy az ók helyekért nem érdemes oly nagyon tülekedni. Vannak azonban Romá-niában kisebbségek, amelyek nap-nap után újabb és újabb területeket hódítanak el s ezek miatt szenved-niök kell a magyaroknak is, mert a nyulat bokrostól lövik...

Nem hinnék, hogy Valdának és társainak a mi száraz feketekenyérünk fájna.. A kalács fáj, amit az ügyeskedők ki tudnak maguknak sunnyogni, akkor, mikor olyan sokatnak a feketekenyér is alig jut ki...

Az egész ország csendjét felsavarták a Skoda-botránnyal. Legutóbb a megyefőnökök értekezletén is Dinu Bretianu kihaogalyozta, hogy a Skoda ügyvel kapcsolatos visszaéléseket nem kell leplezni, hanem egész mentelenségükben a nyilvánosság elé kell tárni. A szabad levélgo a p...ssnek, a rothadásnak az ellen-sége — mondta a pártelnök. Csakis nyilt akarásokkal lehet az országot megöli korruptiót kiirtani... Miként most a lapok írják, a haderegszabályozatot ugyanaz a Skoda cég kapta meg, amely a panamabotránny meg-rendeste s amelynek romániai megbízója: Zeletzky Bruno fontos katonai titkok elárulása miatt két év óta fogságban van. A litóg Löwenstein vezérigazgató a Skoda cég képviselőjében olyan ügyes szerződést kötött, hogy annak fejében Zeletzky is kegyelmet fog kapni... Kíváncsiak vagyunk, hogy ezek után is a poli-tikai harcok középpontja lesz-e a Skoda-botrány?

Rövid újsághírek kürtölk világgá, hogy Habs-burg Ottó Romániába repült... Altitólag Jieana főher-cegnő bocsátotta volna rendelkezésére a repülőgépet. Azt tudjuk, hogy Habsburg Antal beházasodása rév-én dinasztikán és a Habsburgok között családi össze-kötötések állanak fenn, de vajjon ezek az összekötte-tések elegendők voltak-e arra, hogy a magyar és osztrák trón követelője egy olyan területre repüljön, ahol Habsburg-restaurációellenes politika folyik..... Mindenesetre érd-kes jelenség, bármiként is álljon a helyzet.

Márciust írunk. Az adóvégrehajtók erejük utolsó megfeszítésével dolgoznak s még sincs pénz. Legelőbb erre vall az, hogy február hóra sem a tisztviselők, sem a nyugdíjasok nem kapták meg illetményüket. Tulajdonképpen más államokban már a mérciui fizetések is es-détesek voltak-e arra, itt még a februáriak sincsenek kifizetve, sőt vannak egyes hivatalnokai csoportok, amelyek állítólag december óta nem kaptak fizetést. Érthetetlen állapot ez. Abelyett, hogy legalább e tekintetben javulna a helyzet, bónspról-bónsprá rosszabbod-lik.. Nincs más mód, mint a nyugdíjasok szervez-kedése érdekeik megóvása végett. A tisztviselők valahogy csak meg tudják találni számításukat, de a nyugdíjasok önmaguk kell gondoskodjanak szerve-zeteik megfelelő kiépítéséről. Minden nyugdíjasnak be kell lépnie a nyugdíjasok országos szövetsé-gébe és így tömörülve erőlesen állást foglalni a nyugdíjak pontos fizetését és a tervbeveti nyug-dij leszállítások megakadályozását illetőleg.

A munkaügyi miniszterium megígérte a kisiparosság súlyos sérelmeinek orvoslását.

Mint ismeretes, Szabó Béni képviselő a mult év december hó 22-én, interpelláció keretében, tárta fel azokat a rendkívüli nehézségeket, sérelmeket, melyek az egész kisiparosságot csaknem teljesen a tönk szélére juttatták.

Az interpellációra a munkaügyi miniszterium 107275 — 1935. szám alatt részletes, kimerítő választ küldött Szabó Béni címére, melynek főbb tartalma a következő:

1. Az iparjog kiváltásával kapcsolatos taxáknál a munkaügyi miniszterium az ó hatáskörébe tartozó taxáknak a minimumra való leszállítást igéri. A más miniszteriumokhoz tartozó taxák az egyes törvények módosítása rend-jén szállíthatók le.

2. A kisiparosság súlyos kósterheinek csökkentése ügyében a munkaügyi miniszterium interveniált a pénzügyminiszternél.

3. Szakiskolák, börtönök és más hatósági üzemek, műhelyek nyomasztó konkurenciájával kapcsolatosan, azt mondja a miniszterium, hogy a különféle ipari szervek (partesületek, szak-osztályok, stb.) és szakkamarák útján adatok-kal felszerelve igazolni kell, hogy melyik in-terzmény milyen munkálatokat és kiknek végez, illetve végzett, hogy azután megállapítható legyen a törvényben biztosított jogkör túllépése és a megfelelő szankciók alkalmazása.

Ami a javítóintézetek, fogházak készítő-ményeinek forgalombahozását illeti, ez ügyben miniszteri értekezletet tartottak és az iparosság védelmére a következő rendelkezéseket léptet-ték életbe.

- a) Ezek az intézmények nyilvános árlejtésen csak kivételes esetekben vehetnek részt.
b) Az általuk készített iparcikkek csak a rendes piaci árakon hozhatók forgalomba.
c) Csak a meghatározott mennyiséget termelhetik.

4. A miniszterium állandóan figyelemmel kíséri a kontár-kérdést, mely szerinte is, a gazdasági krízisen kívül, az elavult törvények hibáiból nőtt ilyen nagyra. Közli, hogy a módosított munkakamarai törvény 47 ik szakasza lehetőséget ad a kontárok erőteljesebb üldözésére. Ezzel kapcsolatosan a miniszterium részletes utasítást dolgozott ki, melyet a közeli napokban megküld az összes külső szerveinek, a kontárok annyira szükséges legszigorubb ellenőrzése és megbüntetése céljából.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás

— látogatóinak elszállásolása.

Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság érintkezésebe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az Idegenforgalmi Hivatal ez évben is készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltségi útján való fogadását és olcsó, csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági szakiskolák tanuló ifjúságából, a fő csoportoknak elszállásolása a diák szállókban egyenként 60 főre kerül, ezen kívül személyenként a tartózkodás egész tartamára 1 pergő mosatási díj fizetendő. Reggeli, ebéd, vacsora és szállás együttesen a diákszállókban 3 pengőbe kerül. Nagyobb számú, felezőtektő: álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március hó 15 ig kell bejelenteni az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V., Deák Ferenc ucca 2. szám, interurban telefon 812-13), mert elhelyezésük csak es esetben biztosítható.

A Magyar Kivándorókat és Visszavándorlókat Vedő Irodának a keleti pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4. sz.), ugyancsak kaphatnak csoportos és egyesek is éjjeli elszállásolást napi pengőtől kezdve. Az irodának az érkezést öt nappal megelőzően kell jelezni.

KÜLÖNFÉLÉK.

As életstandard súlyosdosa

napi probléma máma. Statisztikák készülnek, amelyek nemzetközi viszonylatban mutatják ki, hogy hol a legrosszabb helyzete a népnek. Nos, mit tagadjuk, egy ilyen statisztika ezt a dicső szerepet nekünk szánta. E is bízunk neki, mert érezzük a folyton növekvő nyomort, az igények napról-napra való csökkenését. Összebb-összebb húzzuk a nadragszíjat és sokszor mosolyogunk hozzá, hogy még mindig megy összebb. Mindig es mindenütt azt halljuk, hogy nálunk van a tejjel-mézrel folyó, boldog Kánaán, már ami a táplálkozást illeti. Eldöcsekedünk egymásnak, hogy a mi hazánkban nem lehet ehenhátni. Most aztán valamelyik „boldog” statisztika kizsárolta, hogy Romániában fejlenként minden lakóra évi egy és fél kiló hus esik es a halfélék hazájában csak 100 gr. hal esik egy lakóra. A cukorral sem állunk különbül. Alig 5 kg.-ot fogyasztunk fejlenként, míg Ausztriában az évi cukorfogyasztás 20 kg., Svájcban 34 kg., Angliában 36 kg. fejlenként. De nemcsak ezen a terezen állunk így. Mi fogyasztjuk aránylag a legkevesebb tüzelőanyagot, gyapjút és gyapotot, a legkevesebb zsírrel élünk, sőt gyümölcs es főzelékfele-fogyasztásunk is minimális a többi kultúrnekhez viszonyítva. A gabona, a gyümölcs, a tej, a legelő, az erdők hazájában, a mi hazánkban éhecsnek, rongyosok vagyunk es a lakásunk jégverem. Minden terem nálunk, van is bőven mindenből, csak nem nekünk. Aszabogynak nekünk is jut a mindenféle jóból. Marmint a szemünknek. Mikor az uccán megüfölk es nezzük az eserfele csemegével telt kirakatokat. A szemünk olyan sóvaron nézi, hogy majd kiugrik úregéből, a nyálunk csurog, a gyomrunk korog. S asztán olvassuk az újságban, hogy mindebből nekünk jut a legkevesebb. Joggal hirdethetjük hát, hogy tulajdonképpen miből is élünk?

— A közoktatásügyi miniszterium 46 ciuemegyel kultúrönása tanító fizetését 50 százalékkal fel emelte. Valószínűleg nagyon megvan elégedve a románostítás körüli, áldásos működésükkel.

— Követelik a befizetett adót, mert a segédjegyző elikkasztotta a penzt. Antal Gergely madarasi kereskedő 1929-ben Péterfi Imre segédjegyzőnek befizetett 10000 lej adót, amiről szabály szerű nyugtát is kapott. Ezy vizsgálat alkalmával rájöttek, hogy a segédjegyző az adónyugtát ellenőrzés elvételnyel nem töltötte ki s így az adóeser lejt sikkasztott. A vizsgálat folyamán bevalotta azt is, hogy kiknek a pénzeit elikkasztotta es s ezért másfél évre ítéltek. Mindezek dacára a napokban megjelent Antal Gergelynél a végrehajtó es követelte 1929 es adóhátralékot kamatokkal együtt, összesen 17000 lejt. Antal a birtokában levő nyugtával igazolta, hogy ő a pénzt már egyenesen megfizette s nem felelős az adóköszeget megbíshatóságáért, amint hogy asokéért egy állampolgár sem felelős. A végrehajtó azonban nem törődött érvelésével, hanem foglalt a fent felsített összegért. Most

Csaknem ingyen utazhat Brassóba

50% C. F. R. kedvezmény
és még csaknem ugyanennyit takarít
meg az árkülömbéssel, mert

TAVASZI

Szövet és Selyem Ujdonságainkat

eredeti gyári áron árúsítjuk!

„SERILANA” GYÁRI LERAKAT BRASSÓ KAPU U. 3.

aztán járhat, amíg elintézi az ügyet. Annyi ilyen eset fordult már elő, mikor az adóköszegek rosszakarata bebizonyosodott es sok esetben kárt is okoztak akadémikusokkal kenyeradó gazdájuknak, az államnak. Jo volna, ha a pénzügyigazgatóság ráútne egyszer az ilyen legényekre.

— A helybeli kath. Népszövetség legközelebbi kultúrelőadása. Dr. Csupak Lajos főgimn. tanár, c. kanonok, február hó 24-en fejezte be a helybeli kath. Népszövetség ifjúsági szakoastályában Ady költészete c. men tartott előadás sorozatát. Az előadásokat rendkívül nagy számú közönség hallgatta végig. Ennek a közönségnek nevében is köszönjük ezeket az értékes irodalmi esteket, amelyekben a legtragikusabb sorsú költőnköt olyan magas színvonalu előadásokban ismerhette meg különösen az ifjúságnak. A Népszövetség ifjúsági kultur munkáját tovább folytatja s a legközelebbi előadást folyó év márc. us hó 9 en Pulhard Janos főgimn. tanár tartja meg az orosz hadifogságban meghalt Gyoni Gézáról es költészetéről.

— A szülőknek semmi aggodalomra nem lehet okuk, mert ninosen veszélyes járvány a városban. Mult heten a város területen két tragikus hirtelen halál történt a gyermekek között. A halálesetek nyomán valóságos remülést tört ki a szülők között, amelyet érthetetlen hírekkel, a járvány mereteiről es veszélyességéről terjesztett rémképekkel es rosszindulatu hírszéléssekkel csak fokoztak egy teljes heten át. Ezek a hírek nepontként kiltrították a város egész gyermek társadalmát. A difteria, feketehimlőt behurcoltak minden gyermekes családnak a hirteljesen. Es tömegfelelem, megdöbbenés lett urrá a város falai között. — A szülők meg nyugtatására közölik, hogy a város területen semmiféle difteria, vagy más járvány nincs. Mindket halálos eseten, amelyek egyetlen el boncolást is rendelkeztek el, megallapítást nyert, hogy ragályos vagy járványos betegség esete nem forgott fenn. A városi főorvosi hivatal közlése szerint a város területen egyetlen járványos beteg ninosen bejelentve s ilyenről nem is tudnak. Tehát a szülőknek semmi oka ninosen arra a nagyfokú kétségbeesésre, amely mult heten annyi nyugtalanságot idézett elő.

— Nagyszerű szűttes mozgalom a székely fővárosban. A székely fővárosnak, Targu Murecknek február 21-en orias méretű kulturmegmozdítása volt. Az evekkel eszelőt elindított szűttes mozgalom egyik legnagyobb szabasu eseménye zajlott le az ottani kultúrpalota termeiben. Minden isében, műsorának minden mozzanatában székely-est egy hatalmas maroszekei lakodalommal kiegészítve, amelynek keretében fellépett a társadalom szinte-java. A székely-estnek, a maroszekei lakodalomnak es az egész szűttes mozgalomnak (örányítója, rendezője özv. Dr. Kadar Ferencné, aki nek lelkes munkájáról nagy szeretettel emlékszik meg a székely főváros magyar sajtója. A csodálat es megbecsülés hangján írnak ennek az értékes asszonynak kulturmánkságáról, aki szilapadra varázsolta azt a hatalmas székelylakodalmat, amelynek mereteit ismeri a mi városunk is. Dr. Hirsch Hugóné kezdeményező rendezéséből. A maroszekei lakodalom egészében a Dr. Kádárné műve, aki nemcsak összehozta est a tömeg megmozdúást, hanem annak szöveget is összeállította. Különösen elragadtatással írunk a lakodalom művészi díszletezéséről, amely a székely népművészet legnagyobb bemutatóját képezte es amelynek egész tervezése, kivitele szintén a Kádárné leleményes művészi adottságait es rendezői készségét dicséri.

— Potyautasok a törvénysek előtt. Február hó 25-en 80 potyautasnak az ügyét tárgyalta a törvénysek, akiket a vonaton jegy nélkül találtak — 50—500 lejig büntették őket.

— Eltepte az adóleveleket. György Imre frumosai lakost okmánybíróságért 15 napi fogháza es 2000 lej pénzbírságra ítelték. Nevezett eltepte adólevelet, hogy tartozását letagadhassa.

— Az ügynevezett osangolazadas tárgyalás, amelyben 17 vádlott es 50 tanu szerepel, a bíróság, amely vádlott es néhány tanu elmaradásá miatt elnapolta.

— Polgar-ból hushagyókedden. E őző számainkban több ízben felhívtuk közönségünk figyelmét a farsang utolsó táncmulatságára. Városunk polgarsága március hó 5-en, hushagyókedden rendezte meg a közbirtokosság szekházában est a nagyszabasu farsangi estélyet, amely az egész város társadalmának egy igazi régi hangulatos mulatságot akar feleleveníteni. A nagy es szíveskedő rendező-bizottság, amely felölteli a város legzölésebb rétegeit bizonyítja, hogy egy közös cél fogja össze erre az alkalomra a városnak minden polgárát. Összejövünk, hogy legalább egy évben egyszer baráti kezét adjunk egymásnak. A mulatságot es vigasztot befejező hagyományos farsangvégi estet egy gondolatnak szenteljük, az egymást megbecsülés gondolátának. Ennek a jegyében kérjük városunk közönségét fogadja egy a hushagyókeddi polgarbált, mintha annak valamennyien, kik e város falai köze szorultunk rendezői lennénk. Es így viselje szíven ennek a sikerét, úgy hozza meg a maga áldozatát, hogy sikerében es a polgarból örök emlékesetű maradjon közöttünk.

— Szerencsétlenségek fadöntés kőben. Az idei telen szinte állandó rovattá lett ez a szomorú krónika. A heten Murari János ghimesi, Zolt György valea-strambal es Pop Ioan varvizi munkásokat ütötte le a suhanó fa. Mindhárman kórházban fekszenek.

— Verekedő asszonyok. Konca Mária siculeni asszony megverte Jäger Tobiasánét, kinek sebei 8 napon tul gyógyulnak. 10 napi fogháza es 200 lej pénzbírságra ítelték. — Ugyancsak verekedésért 5 napi fogháza es 200 lej pénzbírságra ítelték Simon Sándor díraui legényt, ki valami bártrendezésből kifolyólag megverte Fülöp Sándor legénytársát.

— Halalozások. Lajos Ignác nyug. m. kir. államkincstári főtanácsos 58 éves korában a magyarországi Polgarbált meghalt. Ehunyt esokáig volt a helyi állampénziárnál. — Halálát a Dócsy es Szopos családok gyászolják.

— László Bözeike folyó év február hó 23-án városunkban hirtelen meghalt, 13 éves korában.

— Winzám Lacika folyó év február hó 24-en mérgezés tünetek között, rövid szenvedés után 10 éves korában meghalt városunkban. Winzám Miklós a villanyüzem főkönyvelője gyermekét veszítette el. A lezuhant szülők iránt városunk egész társadalmában nagy részvét nyilvánult meg.

— Özv. Györgypál Tamásné szül. Orbán Rózália 78 éves korában, folyó év február hó 25 én meghalt Toplita-Cuc községben.

— Hazaság. Domokos Pál Péter tanár es Antal Mária folyó év márc. us hó 3-án tartják esküvőjüket Targu-Seucenen.

— Elfogott vásári zsebmetszők. A helyi rendőrség a mult heten lefajlott országos vásár alkalmával letartóztatta Bogdán Demeter es neje sibiul, Szatoka Péter es neje sebas-albal, Gergely Ferenc cohalmi, Costica Dumitru Dragaseni, Gáspár Mialósné es Gáspár Irén cahuel lakókat, kik mind közismert zsebmetszők es hamiskártyások. Az egész társaságot átadták a csendőrszárnyparancsnokságnak, ahonnan órszóló órsre kísérve illetőségi helyeikre to ocolják őket.

— A pénzügyminiszterium 359718 sz. rendeletével felfüggesztette állását Mihail Drusin gyergyói adóellenőrt. A pénzügyigazgatóság kérésére közölik, hogy nevezettnek a közönséggel esután semminemű hivatalos kapcsolata nem lehet es mindenki óvakodjon tőle.

— Tűs a gheorgheni betegséglýszőben. A gheorgheni betegséglýzó épületében valamelyik éjszaka tűz ütött ki es a kályha közelében levő aktaszekrény elégett. A hivatal összes aktái megsemmisültek. A vigyázatlanság okosójának megállapítására a vizsgálat folyik.

— A Florescu-fele liberálisok volt titkárnak, Bucur Jakab Györgynek viselt dolgait már szőlőztettük. Annakidején a törvénysek 5 évi börtönrre ítélte az elcsapott jegyőrt, amit a tábla 3 évre szállított le. Közben azonban Odorheiu széllármosságáért 10 hónapra ítelték. Most a helyi törvénysek a két büntetést 8 es fél évre vonták össze.

A Református Nőszövetség folyó év március hó 10 en vasárnap az Európa étteremben nagy-szabású teatortélyt rendez. A érdeklődők figyelmét ez-uton is felhívjuk az estélyre, mely mindenki számára hangulatos szórakozási lehetőséget nyújt.

Meghívó. A „Csiki Utövölgyi Hálászársaság” 1935 évi március hó 10-én d. u. 4 órakor, a helybelli közbirtokosság székhelyében közgyűlést tart. Ha ezen a napon a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, a közgyűlés 1935 évi március hó 17-én délután 4 órakor fog megtartatni, amikor a közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes. Tárgy-sorozat: 1. Elnöki jelentés a társaság múlt évi működéséről. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az évi költségvetés megállapítása. 4. Régi igazgatóság felmentése és új igazgatóság választása. 5. Halkétező ház építése jóváhagyása. 6. Esetleges irótványok.

Értesítés. Az Odorheiu-Mercurea-Ciuc kö-zött az autótaxi-járat folyó évi március hó 2-től le-mét keszdetét vette. — Hetenként háromszor közeledekik és pedig hétfőn, szerdán és szombaton, helybelli állomá-sa az Európa szálloda.

Bajok a banoui felekezeti iskola körül. A két testvérközség felekezeti iskolájának ügyét a múlt évben megismertettük. Most a banoui községi tanács egy határozatot hozott, mely szerint az 1879 óta az egyházközség birtokában levő felekezeti iskola épü-le-tét, melyet a közbirtokosság építtetett, állami iskola cél-jalra adja oda. A ciuceangheorghiei tanács viszont nem akart határozni és a döntést a két közös közbirtokossá-gának vezetőjére bízta. Az ügyben további fejlemé-nyek várhatók.

Fogházór a vádlottak padján. Zoltán Constantin fogházörmeztart az ügyészség egy feljelen-tés alapján assal vádolta, hogy egyik rabtól elvett egy fésűt és egy eszemnyakkendőt. Tanuk a tényállást nem igazolták, mire a bíróság felmentő ítéletet hozott.

Eltörte a labát. Jakabos András bőlnői 15 éves fia a csuzsós országuton elesett és lába eltörtött. Kórhásba szállították.

A talisoari sorsjegyek húzását március hó 10-én tartják meg. Válaszbélyeg ellenében mind-nki kaphat húzási listát a sorsjegy bizottságtól. A nyere-mények fizetése a húzás helyén történik, vagy a sors-jegy beküldése esetén posta útján. Aki a húzástól szá-mított 30 napig nem jelenkezik, az elveszti a nyere-ményre való minden igényét.

Köszönetnyilvánítás. Kedves leánykánk elhunya alkalmából, ezuton is köszönetet mondunk a helybelli róm. kath. tanfőiskolának és iskolai nővérde-keknek továbbá mindazoknak, kik bánatunkban osztoz-tak és a temetésen résztvettek

László János és családja.

Sí-verseny Odorheiu. Február 23-24-én zajlott le nagy érdeklődés mellett az Odorheiu síverseny, amelyen a csik-iat 11 (4 női és 7 férfi) versenyzővel vettek részt. A csikiek által elért eredmények a következők: 15 km szenor főtőver-senyben harmadik lett Keresztes József. 11 km junior ver-senyben harmadik Kics Ferenc. 11 km női versenyben első lett Drócsa Bözsi, harmadik Csiki Annuska. A legjobb helyezése-ket a brassói magyar és szász versenyzők érték el.

Adományok a sztal építkezések javára. Pénzbelli adomány: Biró Tamás (kórház) 100 lej. Vákár-cég 100 lej. Természetbeni adomány: Biró Agoston asztalos Mentesea egy nagy fakanapé. Lőrincz Ferenc J. godin egy sarok-szekrény, Antal Elemér egy könyvtár-szekrény. A szükséges gyógyszer-eket adták Ajvász és Lőllier gyógyszerüzarak.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a ked-ves rokonainknak és ismerőseinknek, akik felejtetett len Lacikánk elhunya alkalmával mélyszéges fájdal-munkban osztoztak ezuton mondunk hálás köszönetet. Winzám Miklós és családja.

Praga ital fogyasztása. Érdekes statisztikát közöl egyik lap Prága ital fogyasztásáról. Csehszlovákia főlég-meddig a sör hazája s így nem kell c odalkoz-nunk, ha havonta a cseh főváros 16 millió liter sört iszik meg, ami azt jelenti, hogy átlag minden személyre, felnőtt és csecsemőre egyaránt fél liter sör esik naponta. Ezzel szemben a tejfogyasztás csak havi hatmillió liter, ami a fejlenkénti negyedliter sem jelenti. A bor-fogyasztás havonta másfélmillió litert tesz ki. Kár, hogy nem kösölte a lap a bünügyi krónikát is, amely bizonyára nem olyan súlyos, mint a mi plinikás cik-országunké.

Méhészet. Teletünk.

A gyászos 1934-ik méhészeti év felmentette a csiki méhészeket a szokásos téli munkái odástól s így magam is, ki a szó teljes értelmében összeforttam a méhelettel, szórakozásom a veük való munka, kedv telésem a téli napokon és hosszú estéken előkészület a reményteljes tavaszra — fájdalom — fel vagyok mentve méhlikázok építéséről, mivel az elmúlt év üresen hagyta az előre elkészítetteket.

Boldognak vallhatják még magukat azok, kiknek egyéb panaszuk nem lehet, minthogy elmaradt a raj-szás és ismeretlen fogalomvá vált a méhszúrás.

De a kérdők, kis méhészek, féltudósok, kerpzik elkövették bizony azt a megbocsáthatatlan hibát, bünt, hogy, mi helyt megcsillanni látták a sejtékben az isteni nedűt, mindjárt megérlelődtött lelkükben a gondolat: „ki kell pergetni!” Ki is szűretelték a méhek szájá-ból a betevő falatot.

Uton, utfelele elhangzott intő, figyelmeztető szav-am dacára sok méhészalád fog a tél folyamán néhalvá válal, mert a szegény osztályhoz tartoznak a méhész-emberok is és az etető más már régen eltűnt a méhész-kek élelemraktárából s ami forgalomban van, annak fölötté csekély assaléka szűletett meg a méhek misz-tikus, csodás laboratoriumában.

Az emberek csodálkozással kérdik: Ugyan hogyan és miből hamisítják a mézet? Mintha bizony nem az volna a világon a legkönnyebb dolog? Nem titko om a lézinte megnyitódásemet, mikor nyíltan szemébe vágom a nagyközönségnek, hogy a legfőbb hiba a mézvásárlókban keresendő, kiknek szemében méz már, telj-sen mindegy s nem arra ügyvelnek, hogy háztér-tésükba a szükséges mézet kizárólagosan a termelők-től szerazzék be, hanem hogy hol kapják o'csóbban. Naluk irányadó ár, mit a kereskedelem vagy a szotyor-al bázál, éretlen kótyvalékok árú o'csó méhért: s nem pedig a vérbeli méhész diktál.

Hancm hagyjuk ezen jól ismert igazságot takerő szennyes tergetését a térjünk vissza arra, hogy mit is csinálunk addig is, míg a várva várt rügyfakasztó tavasz ismét munkába nem állít.

En részemről célul tűntem magam elé a régi szakirodalom tanulmányozását és az érntkezését vár-megyénk méhész-társadalmával.

A szakirodalom böngészése megérlette bennem a csalhatatlan hitet, hogy mikor a modern méhésznyez-tés gyermekcipőkben járt, a mézet oly tisztá, ragyogó, nyene igényeket is kielégítő állapoltban nem voltak képes-k vinni a piacra, mint napjainkban, a méh hamis-ítás ismeretlen fogalom volt és még beszéd tárgyát sem képezhette a méhész-társadalomban.

Mig elmerülök a haladottabb kor mértékét is helyenként megülő értékes könyvekben, folyóiratokban, ideálisan om fokozódik. A méhész-társadalommal való önzetlen érintkezéssem ellenben lerontja az emberek öszintességét helyezte b temet, mert míg egyik hely-n érzem kell a fél tudósok intrikáit, márik helyen a becületos tanulni vágyó egyszerűbb népet korlátozó akadályokat. Nemesebb tettekre elhivatott intelligen-sebb elem, melynek legszentebb hivatása volna a falu vezetése, rosszul lepezett önző anyagi érdektől tartja magát távol az életrevalóbb megmozdulásoktól s má-sokat is igyekszik elvonni a tudomány berkeiből.

Nem mondot mesét, hiszen a való tények bizo-nyítására említem meg, hogy o'yan helyen, hol egy évtized óta dühög a méhek költés rothadása és remé-nyem volt két heti állandó ott tartózkodásom alatt e pusztító kéréságot csirájában fölvtani el, vajmi kevés eredményt érhettem el, mert mindazok, kiknek állo-mánya a fertőzés melegágya, még az alkalmat is elkerülték, hogy találkozhassanak velem.

Alljunk csak meg egy pillanatra! A hamis próféták, beképzelt áltudósok, hancz szakírók kiterjdi táborával ellentétben, mint egyetlen ember, felelősségem teljes tudatában állítom, hogy e költésrothadásban szenvedő méhcsalád gyógyíthatatlan és napjainkban még nincs fel-fedve az a csodaszer, mely elpusztítását a szívós kórokozó bacilusokat és megkímelné a sokkal gyengébb méh szervezetet. A: uruzálás, gyógyítgatás csupán arra jó, hogy kiirts az egész állományt, pedig a védkezésével megmenthető lett volna az állomány értékesebb része.

Körülbelül 10 évvel eze-őt ütötte fel fejét Gh or-ganiban, hogyan elterjedt az egész m. decz-ben s át-plántálódott Csikiba is, ami nem is nagy csoda, ha agondoljuk, hogy o'yan nagyobb csiki méhész-kek akad-nak még napjainkban is, kiknek tudomásuk sincs a méhállományunkat végpusztításával fenyegető, több mint 10 év óta dühögő, veszedelmes elenségről.

Szakfolyóiratokban, napl és heti lapok hasábjain o'ra-nem szüntetem meg felhívni a rettenő ellenégre a méhész-társadalmat. Ugyzám, előadásokat tartotam; megirtam és ki-dtam „A méhek költésrothadása és az ellene való védekezés” népies ny lű röpratomt (mely nálam 10 lej posta vagy okmánybélyegért bármikor besz-rzhető. Postaköltségre 1 lejés posta és 50 bani repülő bélyeg mellékelendő) s az eredmény, hogy fel-tartóztathatatlacul terjed tovább, pedig ha felhatalmaz-ást nyernék magasabb helyről, felelősség mellett irtan-ám ki egyetlen év alatt u'olsó csiráját is.

A márik helyen a nép egyszerű gyermeke, a földművelő ifjuság tanulni vágyik, érdeklődik minden nemese dolog iránt, az újabb gazdasági vívmányokat nem tölcserrel kell fejébe helyezni, hanem önmaga nemese intenciójából mindent tudni akar és tudását fejlett gazdasági frzékkel gyakorlatilag értékesíteni is. Nem kell erőszakkal kényszeríteni vagy csellel csab-o-gatni az o'yan összejövelekre, hol fejődnieik, töké-letesednieik. Nem a korc-már léglőre vágyainak notovábbja, hanem az előadó terem. És azt a nemese gondolatokkal elvelt ifjuságot nincs aki vezesse, sőt talán épp n a vezetésre hivatott egyének követnek el mindent, hogy az egész falu rögöta b szotztatott akarata, a szabadszabadkódás valóra se válhasson. — Pedig az lid kereké fo-og s ha a birtokos osztálynak alig 10% követeli is a szabad gazdaszkódás bevezetését, nem képes akadályt gördíteni a 90% o'z többség sem, annál kevésbbé a 15% ot alig elerő, számba sem vehető kisebbség. Ezt jó volna tudni minden kerékkötőnek. Kinek nem köpönyeg, ne vegye magára!

Blónessy Károly.

Pályázat kimerődi állásra.

Az E. K. E. Csikézeki Csztálya a Sütában épült menedékházába április hó 1-től kezdődőleg

kimerődi állast hirdet.

Csak szakmabelli emberek jöhetnek számításba. Pályázatok irásban március hó 18-ig a Durr-üzletbe nyújthatók be, ahol a részletes feltételek is meg-nedhatók.

Az E. K. E. Csikézeki Osztályának Vezetősége.

Jó karban levő butorok, szekrények, asztalok, diványok, stb. és egy zongora eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Frank Miklós és Schmidt József
okl. mérnök és építészek
TERVEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI IRODÁJA
Mercurea-Ciuc.

Foglalkozik tervek készítésével, építkezések végrehajtásával, költségvetés készítésével.

Primăria comunei Sândonic-Ciuc.
No. 311—1935.

Publicațiune de vânzare.

Primăria comunei Sândonic-Ciuc va vinde prin licitație publică cu oferte închise și sigilate conf. art. 88—110 din L. c. p., în ziua de 11 Martie 1935 ora 10, la primăria comunală, materialul lemnos esență molid din pădurea comunală lahoros netto de 1197 m. c. 436 dm. c.

Garanția este de Lei 7200.

Supra oferte nu se primesc.

Condițiunile se pot vedea la Primărie Sândonic și la Ocolul Silvic Gheorgheni.

Sândonic, la 14 Februarie 1935.

Primăria

Primăria comunei Cozmeni.

No. 265—1935.

Publicațiune.

Primăria comunei Cozmeni, în ziua de 23 Martie 1935, ora 10, în localul Primăriei prin licitație publică, cu oferte închise se vinde 1557 m. c. lemne de brad cu prețul de strigare Lei 78 pe m. c.

Garanția provizorie de Lei 12000.

Condițiunile de vânzare se pot vedea la Primăria Cozmeni. În cazul dacã licitație va rămână fără rezultat, se va ține o nouã licitație în ziua de 3 Aprilie a. c., ora 10, cu aceași condițiuni.

Cozmeni, la 23 Februarie 1935.

Primar, (ss) IOSIF POTYO.

Notar, (ss) Z. RADU.

Háló, ebédliő és iroda berendezések

a legegyszerűbbtől a legújabb kivitelig

melyen leszállított árakkal

besszereshek:

Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.

Megfelelő biztosíték mellett részletfizetésre is.

MODELL KALAPOK

tíz naponként új formák előső árban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készűnek minden-nemű női kalapok eszterendű anyag hozzáadásával. Kalapok átalakítása a legrövidebb idő alatt.

Csikszerecs, I. C. Bratianu (Gimnázium)-uoca 112. sz., a Sörház közelében.

Egy fajkan eladó, özv. Peter Istvanne-nal Csikszerecs, Bratianu-uoca 4.

A „MUNKA”

ÁLTALÁNOS UTBAIGAZITÁSI INGAT-LAN ÉS ARUFORGALMI IRODA

1935 av január hó 1-én működését újrol megkezdli.

Elvállalja számadások vezetését, ellenő-részt, mérleget, adóváltások elkészítését a törvényes előírások szerint.

Vidékiek minden megbízását azonnal teljesíti, minden ügyben eljár. Jogi ügyekben ügyve-dünk áll a megbízók rendelkezése szerint.

Közvetítjük házak, villák, telkek, mezőgazdaság birtokok vételét, eladását vagy bérletét

Sz. Ocsk István, Mercurea-Ciuc, Calea Stefan-Cel-Mare 2. szám, földesint.